- मन्वित in Imdes Gefolge hinüberschreiten Çat. Ba. 4, 6, 9, 13.
- म्रभ्यति 1) vorübergehen, verstreichen: तया प्रावृद् म्रभ्यती-ता शिवा तेषां चर्तां मरूधन्त्रमु MBa.3,12547. — 2) hinübergehen: प्रपेदे — राजमार्गमनुत्तमम् । म्रभ्यतीत्य तता उपश्यदत्तःपुरम् R. 2,70,27. — 3) म्रभ्यतीत gestorben M. 4,232. — 4) durchdringen zu: या उस्य स्वर्गे लोका जिता भवति तमभ्यत्येति Çat. Ba. 12,5,2,8.
- उपाति überschüssig hinzukommen: म्रय त्रीएयलान्युपातिपत्ति ÇAT. Ba. 12, 5, 2, 8.
- म्रत्तरूपाति eintreten, indem man eine Schwelle oder Grenze überschreitet: म्रत्तरूपातीत्य द्वार KAUÇ. 74. 75. 89.
- ट्याति 1) vergehen, verstreichen: पञ्चेव वर्षाणि तथा ट्यतीयुर धीयतां ज्ञपतां जुन्दतां च MBH. 3,1966. R. 2,50,37. 5,16,40. RAGH. 2,25. ट्यतीत M. 5,76. MBH. 3,8875. BHAG. 4,5. R. 1,69,1. 2,36,1. 3,5,18. 4,28,20. 30,14. PANKAT. 261,10. ट्यतीतार्यचित्रका: R. 3,35,74. 2) ट्यतीत gestorben MBH. 1,4592.5111. 14,2594. 3) abgehen, abweichen; mit dem abl.: ट्यतीतस्य ते धर्मात् R. 4,17,32. रिवामात्रमिय नुषादा मनार्वर्त्मनः परम् । न ट्यतीयः प्रजास्तस्य RAGH. 1,17. 4) überschreiten, an Etwas oder Jmd (acc.) vorübergehen, vorüberkommen: ट्यतीत्य विविधान्देशान् MBH. 2,555. केलासम् 3,12344. R. 2,113,4. यं यं ट्यतीयाय सा RAGH. 6,67. ट्यत्यीताम् BHATT. 8,3 (recipr. nach P. 1,3,15). über einen best. Zeitraum hinüberkommen: म्रस्य वर्षस्य शेषं चेट्यतीयुरिक् पाएउवा: MBH. 4,886. 5) überwinden, besiegen: यो ट्यतीयायुधि म्रष्ठमिप चक्रधरं स्वयम् MBH. 1,6257. 6) nicht beachten, versüumen: ट्यतियतामिप तदः (तत् याचनम्) NAISH. 5,113. ट्यतीत mit act. Bed.: कालट्यतीतेषु मित्रकार्येषु R. 4,28,14. mit pass. Bed.: ट्यतीतवेद्रिय्यः (मक्राजनः) PRAB. 30,12.
- सर्मात 1) vergehen, verstreichen: सङ्झाणि वर्षाणाम् समतोता-नि R. 2,27,19. वेदाङ् समतीतानि वर्तमानानि च — भविष्याणि च भूतानि BHAG. 7,26. RAGH. 8,77. — 2) durchschreiten, vorüberkommen, an Jmd vorübergehen: वनं स समतीत्य R. 2,71,17. स तद्त्रःपुरहार् समतीत्य 16,1. त्रियाजनसङ्ख्रात्तमधानं समतीत्य 6,4,14. समतीत्य तान् (मङ्खीन्) MBH. 3,10435. — 3) an Etwas vorüberschreiten, vermeiden: स गुणान्समती-त्येतान्त्रङ्मभयाय कत्त्यते BHAG. 14,26.
- हाँछ I. act. Delitup. 24, 38. Vop. 9, 15. 1) (auf Etwas kommen) bemerken, wahrnehmen; aufmerken auf; begreisen: म्रा चन त्री चिकित्सा-मा अधि चन ला नेमीस RV. 8,80,3. नहिं नु यार्दधीमसीन्द्रं का वीर्या परः 1,80,15. सना पुराणमध्येन्यारात् 3,54,3. पुत्री यद्यानं पित्रीरधीयेति (sic) vgl. Burn. Intr. 139, N. 2). 10, 32, 3. 33, 13. AV. 6, 118, 3. - 2) gedenken, sich erinnern; sich sehnen; sich kümmern, sich angelegen sein lassen; mit gen. (P. 2,3,72) und acc.: यि दे स्तुतस्यं मरुतो अधीय RV. 7,56,15. राजा सोमः सुवितस्याध्येतु नः 10,100, र विर्वातस्यादिनद्रो अध्येति मातुः किवंत्पित्ः 4,17,12. 1,71,10. वेषामुध्येति प्रवर्मन् VS. 3,43. AV. 5,30,6. प्रायंश्चित्तिं यो ऋध्येति 14,1,30. वृषा योषामध्येति ÇAT. BR. 4,6,2,11. 12. म्रध्येति तव Bearr. 8,119. स्माधीयत्युपकाराणाम् 18,38. राघववेराधीयन् 3, 18. — 3) kennen, verstehen, auswendig wissen: म्रय प्याधेगार तेवासी वा ब्रह्मचारी वैतखनुरधीयात् ÇAT. BR. 5,1,5,17. स त्वमिद्रां स्वर्ग्यनध्येषि मृत्या प्रव्रूक्ति तं ग्रद्धानाय मस्यम् Клінов. 1,13. श्रयमारुणाः संप्रतीतमा-त्मानं विश्वान् मध्येति Kuind. Up. 5,11,2. 7,1,2. Çveriçv. Up. 1,5. पदि साम नाधीयात्त्रिरेताम्चं जपेत् Åçv. Ça. 9,9. यः पार्वमानीर्ध्येति sv. 11,

5,2,8,1. TS. 2,3,12,2. lesen, studiren: बेदान्या ऽप्यधीपात् MBH. 3,13689. गुरुकुले वेर्मलानधीयति (vgl. u. 1) Burn. Intr. 139, N. 2. lernen, erfahren: गच्काधीकि गुरार्मुञात् MBH. 3, 10713. auswendig hersagen; verkünden: म्रधीन्हि भास्तमिम् ÇAT. BR. 10,3,3,5. KBAND. UP. 7,1,1. म्रधी-हि भावो ब्रह्म Taitt. Up. 3, 1. partic. मधीवँत् P. 3,2, 130. Cat. Ba. 4,3, 4,33. MBH. 1,4214. 3,1966. BHATT. 5,63. — II. med. DHATUP. 24,37. ऋधीत (wenn der Ton nicht auf der praep. ruht) P. 6,1,186. auswendig lernen, lesen, studiren; auswendig hersagen; verkünden: स्वाध्यापन-धीते Ç. т. Вв. 11,5,6,3. देवयद्मधीयीतैय १. १,2. तं क् पितावाचाधीघ स्वाध्यायं कस्मातु स्वाध्यायं नाधीष इति स देतवाच किमध्येऽये न किं च-नास्तीति ६,४,७. किमध्येष्यमाण इति ४,४,७. ४२,६,४,४१. यज्ञमधीयानाः ६४, 6,7,1 (= Br. Ar. Up. 3,7,1). ऋर्धातवर् 11,1 (= Br. Ar. Up. 4,2,1). मधीवीरन् KAUÇ. 141. — मधीते M. 2, 82.107.167. 8,305. MBH. 3,1808. N. 6,9. मधीवते M. 4, 125. MBu. 1, 2473. मधीवीत M. 2, 104. 3, 188. 4,95. 99. 112. 116. 120. 123. Ará. 2, 16. मधीयीरन् M. 10, 1. मधीघ 2, 73. MBH. 3, 1654. मध्येष्यते BAAG. 18,70. मध्येष्ट, मध्येषाताम्, मध्येषतः मध्येष्यतः म्रध्येज्येताम्, म्रध्येज्यत्त P. 2,4,50. Vor. 9,43.44. म्रधीत्य und म्रनधीत्य M. 2, 168. 3, 2. 4, 99. 123. 6, 36. 37. 93. MBH. 3, 11944. मधीयान (an Stelle des verb. fin. P. 3, 2, 126, V årtt. 5.) und म्रनधीयान M. 1, 104. 2, 116. 156. 157. 3, 151.168. 4, 101. 190. MBH. 1, 6317.7855. DAC. 2, 31. BHATT. 4,9. म्रध्येऽपनाण M. 2, 70. 73. 5, 138. 145. lernen, mit dem abl. der Person: उपाध्यायादधीते P. 1, 4, 29, Sch. Vop. 5, 4. एतस्माच्छन्दे। उद्योघ P.2,4,33,Sch. pass.: प्रातिसंघानमधीयते पैर्विखेति ते सत् किलाप्तवाचः Çîk. 121. partic. म्रघीत mit pass. und act. Bed.: वेदा: साङ्गा मयाधीताः Sav. 6,11. मधीतस्य च नाशनम् das Vergessen des Gelesenen (Veda) Jack. 3,228. मयापि धर्मशास्त्राएयधीतानि Har. 11,10. म्रधीता योगङ्गीनस्य वि-द्यां प्रतिगतामिव R. 5,18,18. म्रनेन व्याकरणामधीतम् P. 2,4,34,Sch. 3, 6,Sch. नाधीत der keine Studien gemacht hat Hir. Pr. 23. पुस्तकेषु च नाधीता नाधीता गृहसंनिधा v. l. zu 38. 39. Vgl. u. — प्राधि — caus. म्रद्याप्यति P. 6,1,48. 7,3,36. 1,3,86. lesen lassen, unterrichten, unterweisen; mit doppeltem acc. P. 2,4,34,Sch. Vop. 5,5. उपनीय त् यः शि-ष्यं वेर्मध्यापयेत् M. २,१४०. म्रध्यापयति १४१. Райкат. २४३,४२. म्रध्यापया-नि MBn. 1,56. म्रध्यापयत् 3,8189. म्रध्यापविष्यामि 1,3275. मध्यापिपत् Р. 2,4,51. Уор. 18,17. 9,44. Внатт. 7,34. मध्यापयानास — तदस्त्रं पाएड-वश्रेष्ठम् Мвн. 3, 1655. М. 2, 151. मध्यापयत् 208. 4, 17. Кал. 95. Вилтт. 3, 41. म्रध्यापयित्म् Katuas. 2, 79. म्रध्याच्य gerund. P. 6, 4, 57, Sch. med.: धर्मराजस्तमध्यापयत MBH. 3, 1471. pass.: म्रध्यापितस्योशनसापि नीतिम् Kumarás. 3, 6. भृतकाध्यापित: M. 3, 156. Vgl. म्रध्यापक fgg. — desid. ऋधीषिषति P. 8, 3, 61, Sch. (vgl. 2, 4, 36). Vop. 19, 3. 4. 9, 44. - desid. vom caus. म्रध्यापियविषति P. 2,4,51. Vop. 19,1.

- प्राधि partic. प्राधीत (vielleicht in प्र + मधीत zu zerlegen) der gute Studien gemacht hat, gelehrt, unterrichtet; von Brahmanen M. 7,85. MBu. 15,516.725. R. 5,81,11.
- प्रत्यिघ einzeln durchstudiren: वेद्मत्रापि षडङ्गं प्रत्यधीयत MBn. 3.4182.
- समधि durchlesen, durchforschen: द्श लत्तपानि धर्मस्य वे विष्राः समधीयते M. 6,93. समधीतं मया ब्रह्म MBu. 3,10814.
 - ঘূনু 1) nachgehen, folgen; verfolgen (einen Weg, eine Richtung